

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 29. kimorca 1847.

List 39.

Pévec.

Sim pévec in péti
Je vse mi na svéti,
Saj dani so glasi,
De pôjem si včasí —
Zakaj bi ne pél?

Saj ptičca tud pôje
Si pesmice svôje,
Nam dela veselje;
Tud peti imam želje —
Zakaj bi ne pél?

Svit zgodne danice
Igrá mi na lice,
Ustanem, prepévam,
Veselje razsévam —
Zakaj bi ne pél?

Če tudi je délo
Mi čélo ogrélo,
Vse trude premagam,
Ko pésmice zlagam —
Zakaj bi ne pél?

Je delo končano,
In vse že zaspano,
Na zadnje še eno
Zapojem pošteno —
Zakaj bi ne pél?

Prijatli in brati
Me sil'jo dostkrati,
Svoj glas povzdigniti,
Jih razveseliti —
Zakaj bi ne pél?

Je žalost me vila,
Je pesem pa mila;
Je duša vesela,
Se taka bo pela —
Zakaj bi ne pél?

Zveličanih zbori
In angeljski kori
Prelepo pojéjo,
Mi peti rečéjo —
Zakaj bi ne pél?

J. Hašnik.

Kakó zdrave, rodovitne in močne breskvine drevésa izrediti.

Novice se tolikanj poganjajo za povzdigo sadjoreje po Slovenskim, de v malo letih nova Slovenija v ti reči ne bo več stari Slovenii podobna. Naj tedej tudi povedó pridnim sadjorejcam, kar me je večletna skušnja v reji breskvinih drevés učila.

Drevésa, izrejene iz breskvinih košíc, so zavoljo njih različnih plemén večidel slabšiga pleména, kakor so poprejšnje drevésa bile, in so sploh v svoji rastvi le kratkiga življenja in manjši rodovitnosti. De pa le malo breskvinih drevés, iz košíc izrejenih, v svoji žlahnosti, lepóti, dobroti in rodovitnosti ostane, tega ni samo izrejenje iz košíc krivo, ampak skušnja kaže, de breskvino drevó že po svoji natori bolj ko je žlahno, tudi manjši zraste, poprej boleha in vsahne. Kér so tedaj žlahne breskvine drevésa zavoljo svoje mehkotne natore takó kratkiga življenja, je veliko boljši, de se močne, zdrave in terpeče breskvine drevésa zredijo, ako se namesto breskvinih košíc mandeljnove sadijo.

Lastna skušnja me je tega podučila in vsak zveden sadjorejic mi bo to poterdil, de mandelnovo drevó ni le večiga pleména, ampak tudi zdravši in daljšiga življenja kakor breskvino, razun tega pa tudi popolnoma sladke muzge ali soka in lesa, takó de breskve na mandeljne cepljene ali pelcane, se v svoji popolni slastvi in dobroti obderzé, lepši sad donesó, v velike, lepe in rodovitne drevesa zrastejo in se v vertih tudi na plod ali špalír razpeljati dajo, na katerih posebno rade rodijo.

Vsak sadjorejic si tedej práv lahko in z majhnim trudam zdravih, močnih in lepih mandeljnovih drevesc zaredí, če si mesca prosenca ali svečana na dobro prekopan, sončen, miren in pred živalmi obvarovan kraj mandeljnovih košíc po pol čevlja saksebi in en palec (col) globoko vsadí, jih ne pustí de bi v travi in plevélu rastle, in kadar zrastejo, jih precej v sadni šoli, ali pa na drugim pripravnim mestu spomladi, preden muzga ali sok téči začné, v naklad, ali pa, kar je pri breskvah nar boljši, poleti v popek cepi. — Po tem ravnanji sim si napravil že dovelj žlahnih in krepkih breskvinih drevés.

Iz Goriškiga.

Janez Licen.

Kakó pohištva v mestih in po kmetih ognja varovati.

(Dalje.)

Ena nar koristniših naprav, oginj v svoji hiši pogasiti, je pa: svoj hišni vodnják (štirno) takó napraviti, de v sili ognja tudi službo gasivne brizgle opravlja. Ta naprava, de je navadni vodnják s cevmi ob enim tudi gasivna brizgla, v tem obstoji, de je vodnják od znotraj kot brizgla napravljen, od zunej je pa vse tako, kakor je sicer pri vodnjáku, samó de se v sili ognja na cev, kjer voda vùn téče, meh natakne, po katerim se voda, kamor je treba, na streho ali v hišo, visoko ali nizko neprenehama brizglja ali škropí. Vzameš pa meh proč, imaš zopet navadni vodnják. — Ta naprava ni sicer nova znajdba, vunder sim se jez že davnej prizadeval, to reč takó popraviti, de ni treba v takim vodnjáku bakrenih ali mesingastih ceví, ampak lesene narejati, ki se dajo z majhnim denarjem na-